

LUKUKOIRAOHJAAJAN TEHTÄVÄNKUVAUS

Suomen Kennelliitto ry:n hallituksen hyväksymä 8.12.2022.
Lukukoiraohjaajan tehtäväkuvaus tulee voimaan 30.6.2023

Lukukoiraohjaaja tekee vapaaehtoistyötä koiran, lukijoiden ja käyntikohteiden ehdoilla. Toiminnan tarkoitus on auttaa lukutaidon kehittämisessä.

1. YLEISTÄ

Koirakot eivät saa toiminnasta palkkiota eikä matkakorvauksia, eikä toiminta ole tarkoitettu meriitiksi koiralle. Kennelliiton lukukoira-toiminta on käyntikohteelle maksutonta.

Kennelliiton lukukoirien (myöh. lukukoirien) soveltuvuuden arviointitilaisuus ei ole testi, eikä soveltuvuuden arvioinnin tai varsinaisen lukukoira-toiminnan tarkoitus ole toimia koiran luonteen arviointina.

Lukukoiraohjaaja ei toimi vierailuilla lukemisen ammattilaisena mahdollisesta ammatillisesta pätevydestään huolimatta, eikä kyse ole opetustilanteesta. Ohjaaja on vaitiolovelvollinen eikä kommentoi lukemisen sujumista lukemisen aikana eikä sen jälkeen lukijalle itselleen, opettajalle, huoltajalle tai muillekaan kyselijöille

Vastineeksi toiminnasta saa hyvän mielen ja tunteen auttamisesta. Lukukoira-toiminnalla on Kennelliiton sopima(t) yhteistyökumppani(t), eivätkä lukukoirakot voi sopia omia yhteistyökumppanuuksia.

Lukukoiraohjaaja edustaa Kennelliittoa ja koko Suomen lukukoira-toimintaa. Kutsuessaan Kennelliiton lukukoiran käynnille kohteissa tiedetään, että koirakot toimivat samojen käytänteiden ja ohjeiden mukaisesti.

Lukukoira saa työasukseen lukukoira-huivin, joka luovutetaan sille yhdessä kurssitodistuksen kanssa. Ansioituneita lukukoiria palkitaan lukukoiramitalilla.

2. VAATIMUKSET OHJAAJALLE

Lukukoiraohjaajan tulee olla

- Kennelliiton jäsen (samassa taloudessa asuvien lukukoiraohjaajien kohdalla riittää perhejäsenyys)
- lukukoira-kurssin hyväksytysti suorittanut
- täysi-ikäinen
- yhteistyökykyinen ja -haluinen
- kykenevä tulkitsemaan koiransa eleitä ja tarvittaessa sanoittamaan niitä lukijalle
- puhdas ja siististi pukeutunut ja välttää voimakkaita tuoksujia
- luotettava (hoitaa sovitut tapaamiset ja on ajoissa paikalla)
- sitoutunut toimimaan Kennelliiton ohjeiden mukaisesti

- perehtynyt lastensuojeluilmoituksen perusteisiin

Ohjaaja osallistuu Kennelliiton maksuttomalle lukukoirakurssille, jossa ohjaaja koulutetaan tehtävään. Kurssi sisältää teoriapäivän sekä käytännön harjoituspäivän yhdessä toimintaan mukaan lähdössä olevan koiran kanssa. Käytännön harjoituspäivän kuluessa koiran soveltuvuus toimintaan arvioidaan. Saadaksean kurssitodistuksen ja lukukoirahuivin ohjaajan tulee läpäistä teoriapäivän päätteeksi monivalintatehtävistä koostuva koe hyväksytysti, ja käytännön harjoituspäivänä kurssin järjestäjien tulee todeta mukana oleva koira toimintaan soveltuvaksi.

Ohjaaja lähtee lukukoiratoimintaan mukaan aina yhden samassa taloudessa asuvan koiransa kanssa. Ohjaaja osallistuu lukukoirakurssille, jonka soveltuvuuden arvioinnissa koira todetaan toimintaan soveltuvaksi. Mikäli ohjaaja haluaa tuoda toimintaan useamman koiran, voi hän puoli vuotta ensimmäisen koiran kanssa säännöllisesti toimittuaan tuoda uuden koiransa seuraavaan oman alueensa lukukoirakurssin soveltuvuuden arviointiin. Mikäli ohjaajan lukukoirakurssin suorittamisesta on kulunut yli 5 vuotta, tulee hänen osallistua uudelleen kurssille tuodessaan toimintaan mukaan uuden koiran.

3. TOIMIMINEN LUKUKOIROHJAAJANA

Koira saa tehdä lukukoirakäyntejä korkeintaan yhden viikossa, ja yhden käynnin pituus on enintään kaksi tuntia. (Yhtä lukijaa kohti aikaa varataan enintään 15 minuuttia.) Lukukoiraohjaajalla voi olla käynnillä ohjattavanaan yksi koira. Koiraohjaaja käyttää ohjaajana toimiessaan pelkkää etunimeään ja koira kutsumanimeään. Lukukoiraohjaajan tulee tarkkailla koiransa jaksamista ja tarpeen tullen pitää taukoja tai keskeyttää käynti.

Lukukoiraohjaajan tulee olla yhteydessä alueensa lukukoirayhteyshenkilöön vähintään kerran vuodessa ja aina kun omassa lukukoiratoiminnassa tulee muutoksia. Mikäli lukukoiraohjaaja ei aktiivisesti tee lukukoirakäyntejä vuoteen, ilmoittamatta alueen lukukoirayhteyshenkilölle tauon syytä ja kestoja, poistuu hänen lukukoiraohjaajapätevyytensä. Jos ohjaajan lukukoiratoimintaan osallistumisessa on ollut yli 2 vuoden mittainen tauko, tulee hänen osallistua uudelleen lukukoirakurssille palatessaan toiminnan pariin.

Lukukoiraohjaajan jäsenyystietoihin merkitään Suomen Kennelliiton jäsentietojärjestelmään lukukoiraohjaajan pätevyys. Lukukoiraohjaaja voi osoittaa pätevyytensä lataamalla omakoirasovelluksen, jonka sähköisessä jäsenkortissa pätevyys näkyy. Lukukoiraohjaaja saa ilmaisen sisäänpääsyn kaikkiin Pohjoismaissa järjestettäviin koiratapahtumiin. Lukukoiraohjaajalla on voimassa Suomen Kennelliiton vakuutus hänen toimiessaan lukukoiratoiminnassa. Vakuutus kattaa käyntien lisäksi myös matkat käyntikohteisiin. Vakuutus ei koske toiminnassa mukana olevaa koira. Lukukoiraohjaaja voi jäädä tauolle toiminnasta maksimissaan vuoden ajaksi ilmoittamalla tästä lukukoirayhteyshenkilölle.

a) Ennen lukukoirakäyntiä

Lukukoiraohjaaja on itsenäisesti yhteydessä käyntikohteeseen ja sopii käyntien aikataulusta, lukijoiden alaikärajaista ja tutustumiskerrasta. Jos käyntipaikka on entuudestaan tuntematon, ohjaaja käy kohteessa ensimmäisellä tutustumiskerralla ilman koira. Uusia käyntikohteita lukukoiraohjaaja voi tiedustella oman alueensa lukukoirayhteyshenkilöltä.

Käyntikohteessa käydään yhdessä henkilökunnan kanssa läpi kyseisen kohteen toimintakäytänteet. Käyntikohteen henkilöstö huolehtii siitä, että lukijoiden saatavilla on riittävästi sopivaa luettavaa. Kohteen henkilökunta vastaa myös lukutilanteen rauhoittamisesta ja tiedottamisesta muille asiakkaille.

Lukukoiraohjaaja ilmoittaa tulevista ja sovituista käynneistä Kennelliittoon lomakkeen <https://q.surveypal.com/lkyksittainenkaynti> kautta, jotta vastuu- ja tapaturmavakuutukset ovat voimassa käyntien ja niihin liittyvien matkojen ajan.

b) Lukukoiraikäynnillä

- koira on aina kytkettynä asianmukaisin varustein ja ohjaajansa valvonnassa
- koiralle ei anneta makupaloja
- koiralla on päällään lukukoiraohjaajan ja ohjaajalla Kennelliiton nimikortti
- ohjaajalla on mukana koiralle vesikuppi, alusta, rokotustodistus ja kakkapusseja
- ohjaaja esittäytyy jokaiselle lukijalle ja esittelee koiransa
- ohjaaja kysyy lukijalta, haluaako hän lukea istuimella vai olla koiran kanssa lattialla ja haluaako hän koskettaa koiraan vai pysykö mieluummin hieman kauempana
- ohjaaja ei kuuntele lukemista, vaan on keskittyvinään esimerkiksi omaan kirjaan, käsityöhönsä tms. (kuitenkin niin, että koira on koko ajan hallinnassa)
- ohjaaja pitää puhelimensa äänettömällä ja pois näkyvistä
- ohjaaja muistuttaa tarvittaessa, että koira on luku- eikä leikkikaveri ja että koiralle lukee aina vain yksi lukija kerrallaan, eikä samassa tilassa saa olla muita kuin lukija itse, koira ja koiran ohjaaja

c) Lukukoiraikäynnin jälkeen

Lukukoiraohjaaja tekee käyntien jälkeen raportin verkkolomakkeelle osoitteessa <https://q.surveypal.com/lkkayntiraportti>.

Jos lukukoiraikäynnillä tapahtuu jotain ikävää (esim. asiakas loukkaantuu koiran toimesta tai koira käyttäytyy niin, että se voi herättää negatiivista huomiota), lukukoiraohjaaja ilmoittaa tästä viipymättä lukukoiraoyhteyshenkilölle ja Kennelliittoon sähköpostiosoitteeseen: . Kaikista poikkeavista tilanteista tulee raportoida; jos käynnin yhteydessä tapahtuu mitä tahansa odottamatonta johtuen paikasta, henkilökunnasta, lukijoista tai muista paikan kävijöistä, tulee lukukoiraohjaajan olla tästä yhteydessä lukukoiraoyhteyshenkilöön viikon sisällä lukutilanteesta.

4. VASTUU LUKUKOIRASTA

Lukukoiraohjaajan tulee tuntea koiransa usean vuoden ajalta ja tiedettävä myös sen tausta. Ohjaajan tulee pystyä lukemaan ja ennakoimaan koiransa käyttäytymistä, ja koiran tulee pystyä luottamaan ohjaajaansa yllättävissäkin tilanteissa.

Lukukoiraohjaaja vastaa siitä, että koira täyttää lukukoiralle asetetut kriteerit niin kauan kun se on toiminnassa mukana. Koiralla ei saa olla sen omaa hyvinvointia alentavia, normaalin liikunnallisen elämän

estäviä sairauksia tai vikoja eikä sairautta, joka vaatii säännöllistä tai toistuvaa lääkehoitoa. Kun koira lopettaa lukukoirakäynnit ikänsä tai terveytensä vuoksi, ohjaaja ilmoittaa tästä omalle lukukoirayhteyshenkilölleen.

Mikäli koirasta tehdään jossain Kennelliiton alaisessa tapahtumassa ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä ja siitä seurauksena koiralle määrätään määräaikainen tai pysyvä osallistumiskielto Kennelliiton alaiseen toimintaan, tulee omistajan jättää koira pois lukukoiratoiminnasta pysyvästi. Omistajan tulisi harkita koiran jättämistä pois toiminnasta myös aina jos koiran käyttäytyminen on aggressiivista missä tahansa tilanteessa. Omavalvonta on erityisesti lukukoiratoiminnassa merkittävä turvallisuutta edistävä toimintatapa.

5. ERITYISESTI HUOMIOITAVAA

Toiminnan ohjeistukset ja käytännöt käydään läpi lukukoirakurssilla, jossa jokainen osallistuja saa kurssimateriaalit, joista ohjeistukset ja käytännöt voi tarvittaessa kerrata.

Lukukoiralle annettavat työasut on tarkoitettu vain lukukoirakäyntejä varten. Ohjaaja voi harkitusti käyttää hankkimiaan lukukoiravaatteita myös vapaa-ajalla huomioiden, että asusteiden käyttäjä edustaa koko Suomen lukukoiratoimintaa.

Viestiessään toiminnastaan lukukoirakkona joko henkilökohtaisissa kanavissaan tai tiedotusvälineille lukukoirahjaajan tulee noudattaa Suomen Kennelliiton Kaveri- ja lukukoiratyöryhmän laatimaa viestintäohjeistusta.

Lukukoiratoiminnassa toimimiseen kuuluu käyntien lisäksi myös aktiivinen yhteydenpito oman alueen lukukoirayhteyshenkilön kanssa sekä osallistuminen alueella lukukoirille järjestettyihin yhteisiin tapaamisiin (koiran kanssa sekä ilman koira).

Lukukoiratoiminnassa on nollatoleranssi kiusaamisen suhteen.